

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

Plats: Carlstensrummet, plan 2 Stadshuset Kungälv

Tid: torsdag 14 september 2023 klockan 17.00 – 19.00

Närvarande:

Emelie Gillberg (S)	Ordförande, Beredningen Trygghet och stöd
Pia Gillerstedt (S)	Utskottet Trygghet och stöd
Ulrica Brogren (S)	Beredningen för Lärande och kultur
Anna Vedin (M)	Utskottet för Bildning och lärande
Lars-Gunnar Andersson	NF Neuro Förbundet
Hans-Inge Fransson	Synskadades riksförbund
Viveca Arvidsson	FUB
Yvonne Byberg	Ordförande HSO/Diabetesföreningen
Rosa Gartman	Reumatikerförbundet

Ej närvarande:

Ronita Larsson (SD)	Beredningen för Trygghet och stöd
Lars Bäck	Hjärt- Lungsjukas förening i Kungälv
Kerstin Lamberg	Autism och Aspergerförbundet

Övriga närvarande:

Johan Sjöholm	Utvecklingsledare Folkhälsa
Ann-Marie Myllykangas	Studieförbundet Vuxenskolan
Christina Storm	Färdtjänsthandläggare

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

Sekreterare: Jennie Råå

Jennie Råå

Ordförande: Emelie Gillberg
Emelie Gillberg (26 sep 2023 14:08 GMT+2)

Emelie Gillberg

Justerare: L-G Andersson
L-G Andersson (26 sep 2023 14:23 GMT+2)

Lars-Gunnar Andersson, NF Neuro Förbundet

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

Innehåll

1. Upprop.....	4
2. Val av justerare.....	5
3. Godkännande av dagordning.....	6
4. Föregående mötesprotokoll.....	7
5. Information om anpassad grundskola, Sandbackaskolan	8
6. Information om ny ordförande	9
7. Revidering av Funktionshinderplanen	10
8. Information om Träffendansen	11
9. Färdtjänst, taxor och zonindelning	12
10. Återrapportering Rökan/Instön	13
11. Övriga frågor.....	14
12. Mötets avslutande	15
13. Bilagor	16

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

1. Upprop

Upprop genomförs av alla ledamöter.

Beslut

Närvarolistan godkänns och noteras i protokollet.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

2. Val av justerare

Till justerare av dagens protokoll föreslås Lars-Gunnar Andersson, NF Neuroförbundet.

Beslut

Lars-Gunnar Andersson utses till att justera protokollet.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

3. Godkännande av dagordning

Dagordningen fick en ny punkt och förslaget är att behandla punkten direkt efter punkt 4.

Beslut

Dagordningen fastställs.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

4. Föregående mötesprotokoll

Föregående protokoll är utskickat och det finns inga frågor eller kommentarer.

Beslut

Föregående mötesprotokoll godkänns och läggs till handlingarna.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

5. Information om anpassad grundskola, Sandbackaskolan

Haleh Lindqvist, kommundirektör, bjuds in för att svara på uppkommen fråga.

En ledamot ställer frågan varför elever i anpassad grundskola, tidigare kallat särskolan, har blivit flyttade från huvudbyggnaden till moduler på Sandbackaskolan? Just nu skrivs det mycket om frågan i lokaltidningen Kungälv-Posten.

Haleh ger en bakgrund av Sandbackaskolan. Byggnaden är från 1972 och inrymmer årskurs F - 6. Det finns ett politiskt beslut om att alla skolor i kommunen ska genomgå ombyggnation/renovering. Sandbackaskolan planeras att renoveras under 2026. Eftersom byggnationen pågår under skoltid behöver elever vara i andra lokaler under tiden. Skolan har genomgått fler skolreformer genom åren. 2022 installerade modulerna på Sandbackaskolan och elever från Kullenskolan flyttade till modulerna. Nedre plan är anpassad för träningskola. Övre plan inrymde årskurs fyra fram tills juni 2023 men från skolstart flyttade anpassad grundskola in på övre planet. Rektor tar beslut om hur klasserna fördelas, inget förvaltningen eller politik kan påverka.

Skolan har varit i en turbulent situation med personalbrist och skolledningen har gjort en arbetsmiljökartläggning och handlingsplan är framtagen.

Vårdnadshavares kritik har i första hand gällt personalbristen och det är svårt att finna rätt kompetens såsom specialpedagoger. Den kritik som getts för modulerna med bland annat brandrisk har åtgärdats och byggnaden uppfyller alla kriterier för brand.

Om rådet önskar återkommer kommundirektören till nästa rådsmöte och informerar om processen.

Beslut

Kommundirektören bjuds in till nästa råd den 30 november.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

6. Information om ny ordförande

Emelie Gillberg presenterar sig som ny ordförande samt en kort presentationsrunda av alla ledamöter.

Beslut

Informationen antecknas till protokollet.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

7. Revidering av Funktionshinderplanen

Johan Sjöholm, utvecklingsledare Folkhälsa presenterar uppföljningen av Funktionshinderplanen. Se bilaga *Reviderad plan Full delaktighet* samt presentationen *Rådet för funktionshinderfrågor 14 september*.

Johan presenterade programmet för Social Hållbarhet och revideringen av Funktionshinderplanen som har pågått under 2023.

Han beskrev framsteg som gjorts hittills bland annat inom området Full Delaktighet. I omvärldsbevakningen har det noterats att andra kommuner benämner sina planer som Full Delaktighet. Därför är förslaget att även Kungälv kommun kallar planen för *Full Delaktighet 2024–2027*.

Det har varit utmanande att definiera indikatorer, men ledtrådar har hittats bland annat under LSS.

Indikatorerna följs av en aktivitet och tydliggör var ansvaret ligger. Den fortsatta arbetsgången är via råd och Kommunstyrelse och förvaltningen arbetar vidare med aktiviteterna. En uppföljningsrapport kommer vid årets slut.

Frågan ställs hur man tydligt kan se vad som är förändrat i planen, vad som är borttaget och vad som är tillagt. Det diskuteras att över- och understrykning är det bästa sättet att göra förändringarna tydliga. Johan tar med sig förslaget.

En fråga om hur mycket som satsas på personer med funktionsvariationer och fritidsaktiviteter ställs. Johan svarar att det sker genom evenemang som Funkisfestivalen och att kulturskolan har Phunk!, en kulturskola för barn med funktionsvariationer. Handbollsklubben och fotbollsklubben erbjuder också inkluderande aktiviteter där de inte bara satsar på att få in spelare utan även funktionärer.

Anna Vedin meddelar att det finns ett uppbyggt samarbete med idrottsföreningar men att det inte lyckats hela vägen med kulturföreningarna med att få aktiviteter för personer med funktionsvariationer.

Ledamoten från Reumatikerförbundet lämnar synpunkten att kommunen borde se till att det finns tillgängliga lokaler. Kvarnkullen nämns som en lokal som passar föreningens behov men som inte är tillgänglig eftersom den är omöblerad. De som reumatiker har svårt att utföra möblering själva och det är dyrt att göra det som en tilläggsbeställning. Reumatikerförbundet betalar också en högre taxa eftersom de inte räknas som en pensionärsförening, trots att de allra flesta är pensionärer.

Förslaget från Anna Vedin är att kommunens taxor lyfts på nästa råd den 30 november då alla synpunkter kring taxan kan lyftas.

Beslut

Informationen antecknas till protokollet och punkten taxor tas med till nästa möte 30 november.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

8. Information om Träffendansen

Ann-Marie Myllykangas informerar om Träffendansen.

Träffendansen är en populär aktivitet för personer med funktionsvariationer och som äger rum en gång i månaden under våren och hösten. Dansen är med livedansband och deltagare kommer inte bara från Kungälv. Deltagarna kommer också från Göteborgsområdet upp till Lysekil. Varje tillfälle har omkring 200 deltagare plus ledsagare och personal. Evenemanget har funnits i minst 30 år och innan Studieförbundet Vuxenskolan tog över för några år sedan var det Stenungsunds kommun som var ansvarig för arrangemanget. Arrangemanget har alltid varit på Kvarnkullen.

För att möjliggöra för fler att delta och nå ut till fler platser och deltagare, söktes pengar för att bland annat kunna göra en live-sändning med ett filmteam. Live-sändningen skedde under november 2022. Filmen distribuerades till de deltagare som inte kunde vara på plats. På plats vid det tillfället det 240 personer utöver de som såg livesändningen.

För att täcka ökade kostnader 2023 har entrépriset höjts från 150 till 200 kronor. Det har också varit nödvändigt att begränsa antalet evenemang för kommande höst på grund av kostnaderna. För att säkerställa fortsatt framgång önskar arrangörerna mer politiskt engagemang och en mer välvårdad lokal.

Trots försök att uppmärksamma politiker på verksamheten har det inte kommit något svar, och det upplevs som om det finns begränsat intresse från politiskt håll att stödja dansen i Kungälv.

Anna Vedin bjuder in Ann-Marie till ett möte med politiken och sektorchef Lena Arnfelt.

Ett klipp från livesändningen med dansbandet Black Jack visas upp för ledamöterna.

Bilagt finns information om kommande spelningar, se bilaga *Träffendansen hösten 2023*.

Beslut

Informationen antecknas till protokollet.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

9. Färdtjänst, taxor och zonindelning

Christina Storm, färdtjänsthandläggare.

Christina är inbjuden för att svara på ledamöternas frågor. En broschyr *Färdtjänst i Kungälv kommun* delas ut.

En ledamot ställer frågan vad förändringen i den nya zonindelningen har betytt för Kungälv. Christina börjar med att berätta att Göteborg, som många kommuner jämför sig med, har en egen färdtjänst. Kungälv med andra kommuner har färdtjänst upphandlad via Västtrafik.

Kommunens taxor är baserade på Västtrafiks tidigare zoner och justeras sedan årligen med hänsyn till index. Det har skett en ökning av priserna. Därmed har de nya zonindelningarna inte gett någon förändring i färdtjänstens taxor eftersom det är fristående från Västtrafiks avgifter och zoner.

Frågan ställs om djur är tillåtna i färdtjänstbilen. Endast servicehundar tillåts i färdtjänstbilen. Det finns en särskild bil för servicehundar, fordon som kan ta hund i bagaget. Det blir en ensamåkning eftersom man inte kan ta med rullatorer eller rullstolar. Att ta med djur är en politisk fråga som kräver diskussion om det är värt de extra kostnaderna för den som nyttjar färdtjänsten.

Frågan ställs om hur man får färdtjänst. Bedömningen av färdtjänst inkluderar både gångförmåga och förmågan att använda allmän kollektivtrafik. Det är en sammansatt bedömning som avgör om man har rätt till färdtjänst.

En ledamot menar på att färdtjänsttaxan ska vara lägre än taxan för kollektivtrafiken. Christina informerar om att färdtjänsten erbjuder en annan servicenivå med dörr-till-dörr-service. Vissa har möjlighet att få merkostnadsersättning för sina resor hos Försäkringskassan.

Det för dialog om vad som är nöjesresor och vad som är sjukresa. Kommunen ansvarar för färdtjänstresor för nöjesändamål. Sjukresor till läkarbesök och bekostas av regionen.

Den som har färdtjänst beviljad kan ansöka om ledsagarkort för kollektivtrafiken hos Västtrafik. Då kan man ha med en ledsagare utan kostnad när man reser med kollektivtrafiken.

En ledamot berättar om en incident vid en körning och Christina säger att alla incidenter ska rapporteras. Det är viktigt att utföraren får till sig informationen.

Beslut

Informationen antecknas i protokollet.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

10. Återrapportering Rökan/Instön

Lars-Gunnar Andersson lämnar en återrapportering.

Förra Rådet för funktionshinderfrågor togs badplatsen vid Rökan upp. Nu har ett räcke satts upp men upplevelsen är att marken fortfarande inte är återställd.

Vid fiskebryggan brukar även båtar otillåtet lägga till. En skylt om ankring förbjuden önskas.

Beslut

Informationen antecknas till protokollet.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

11. Övriga frågor

- Trygghetslarm

Ledamot uppger att han inte känner sig trygg med trygghetslarmet. Det finns bara två personer per arbetspass. Det betyder att man får vänta om det är fler larm eller om bilen för trygghetslarmet exempelvis är i Marstrand.

Förslaget är att bjuda in enhetschefen för Trygghetslarmet till nästa möte 30 november.

Då önskas även mer information om GPS-klockan och projektet som det.

Beslut

Informationen antecknas till protokollet och Dana Alamine bjuds in till 30 november.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

12. Mötets avslutande

Ordförande Emelie Gillberg tackar för visat intresse och avslutar mötet.

Nästa råd för funktionshinderfrågor är torsdagen den 30 november klockan 17.00 – 19.00, Inlandsrummet plan 2 i Stadshuset.

Sammanträdesprotokoll Rådet för funktionshinderfrågor

13. Bilagor

- Presentation 14 september rådet för funktionshinderfrågor
- Reviderad plan, Full delaktighet 2024 – 2027
- Träffendansen hösten 2023

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Revidering funktionshinderplan

KUNGÄLV
KOMMUN

Bakgrund Social Hållbarhet

Programmet gäller 2020 – 2027

Planerna gäller till och med 2023

Uppföljning har gjorts för år 2021 och 2022

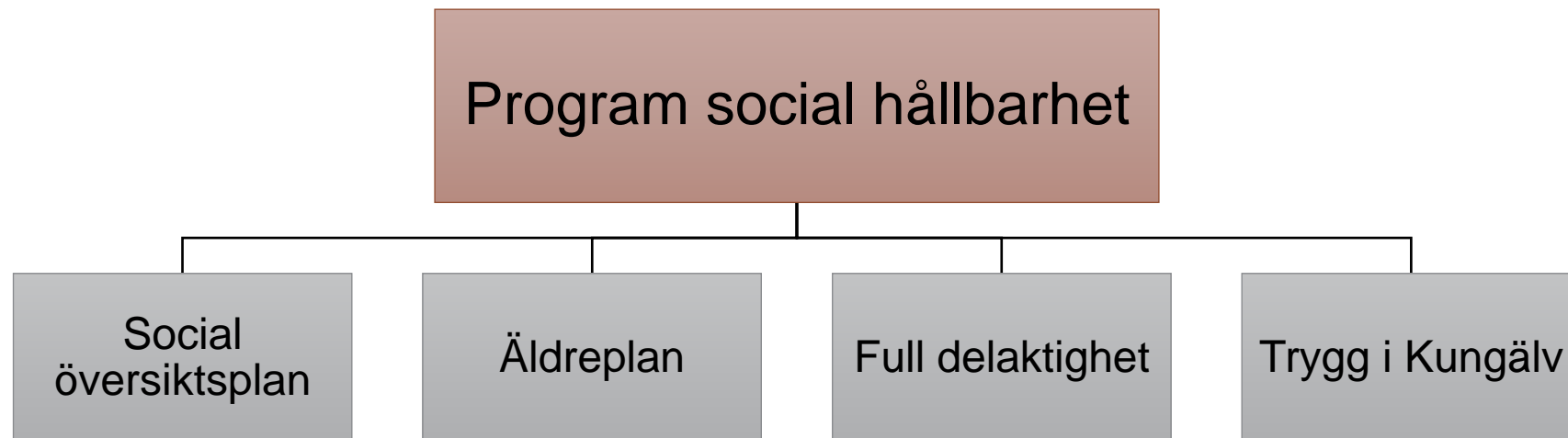
Program och planer ska revideras under 2023

Vikten av fortsatt arbete med social hållbarhet betonas i
Budgetdirektiv 2024

KUNGÄLVS
KOMMUN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Vad har gjorts hittills?

KUNGÄLV
KOMMUN

Övergripande

1. ny mallen för styrdokument
2. gemensam struktur i alla planer
3. uppdaterade nulägesanalyser
4. dialog med berörda verksamheter inom förvaltningen
5. översyn av aktiviteter
6. förslag på indikatorer i planerna(nytt!)
7. upplägg för att planerna ska vara aktuella hela planperioden 2024-2027
8. avstämning med externa aktörer

KUNGÄLV
KOMMUN

Full delaktighet 2024–2027

Plan för genomförande av funktionshinderpolitik i Kungälv kommun

- Indikatorer
- Dialog med verksamheten
- Avstämning med länsstyrelsen
- Omvärldsbevakning
- Strukturera om prioriterade områden i enlighet med programmet
- Genomlysning aktiviteter
- Förankring med rådet för funktionshinderfrågor

KUNGÄLVS
KOMMUN

Prioriterade områden

- Tidiga insatser för barn och unga
- Hälsa Boende
- Utbildning
- Arbete och sysselsättning
- Demokrati och civilsamhälle
- Trygghet

Äldreplan 2024-2027

Plan

- Förslag indikatorer
 - Dialog med verksamheten
 - Förankring med kommunala pensionärsrådet
 - Genomlysning aktiviteter
-
- Äldreplanen har följande prioriterade områden:
 - Äldres boende - hållbar bostadsförsörjning
 - Främja seniorhälsa

KUNGÄLVS
KOMMUN

Fortsatt arbetsgång

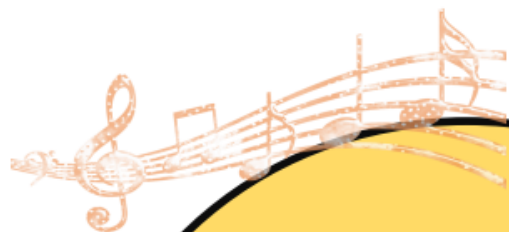
- Råd 19 september
- Kommunstyrelsen
- Fortsatt arbete med aktiviteter i planen under hösten

KUNGÄLVS
KOMMUN

TRÄFFDANSEN

HÖST 2023

Datum för hösten 2023:

28 september - Sandins

26 oktober - Framed

30 november - Saunders

Mer info:

www.traffendansen.se

Följ Träffdansen's hemsida:
www.traffendansen.se

Där kommer information om vi
måste ställa in.

KVARNKULLEN 19:00-22:00

ENTRÉ 200 kr

Du kan betala kontant/kort/swish

**Studieförbundet
Vuxenskolan**

I huvudet på en tonåring

I föreläsningen "I huvudet på en tonåring" utgår Mia Börjesson från att alla föräldrar har erfarenheter, kunskaper och styrkor som kan vara en bra grund för att motivera sig själv och sin tonåring på livets resa. Hur kan vi bygga ett starkt självförtroende och ett psykologiskt immunförsvar?

Mia Börjesson är socialarbetare, föreläsare och författare. Hon har en socionomexamen, en master i socialt arbete och är utbildad i olika terapier. I sitt arbete har hon en utgångspunkt i det salutogena förhållningssättet och använder teorier kring friskfaktorer och bemästringsstrategier i mötet med människor.

Var: Teatern i Mimers Hus, Kungälv

När: 6 december, kl 18:30 - 20:00

Kostnad: Gratis

Boka din biljett på
www.kungalv.se/tonaring-forelasning

Vad alla föräldrar borde få veta Barnets första 12 år

Att vara förälder är något av det svåraste och roligaste som finns i livet. Gör jag rätt? Är jag tillräckligt bra? Hur vill jag vara som förälder?

Föräldraskap innebär många utmaningar och det vimlar av åsikter och tyckanden om hur en förälder ska vara. Föreläsningen "Vad alla föräldrar borde få veta" ger hjälp att sälla i det enorma informationsflödet och utgår från forskning och sådant som visat sig fungera bra för många. Föreläsningen leds av Kajsa Lönn Rhodin och Maria Lalouni, två psykologer som har fördjupat sig i frågan om föräldrarollens betydelse och utmaningar.

Var: Digital föreläsning

När: 18 oktober kl. 18.30 till 20.00

Kostnad: Gratis

Läs mer och se sändningen på
www.kungalv.se/foraldrar-forelasning

Levnadsvanors effekt på ditt psykiska mående

Levnadsvanornas effekt på ditt psykiska mående är en föreläsning för dig som vill öka din kunskap om kopplingen mellan levnadsvanornas effekt på den fysiska hälsan och ditt psykiska välmående.

Du kommer få information om vad som rekommenderas gällande mat, fysisk aktivitet, tobak och alkohol för att främja hälsa och förebygga sjukdom samt hur du kan få nya vanor att hålla över tid. Föreläsningen hålls av Hälsocoach online, som är till för alla som är 16 år eller äldre och bor i Västra Götalandsregionen.

Var: Hörsal 1 i Mimers Hus, Kungälv

När: 9 november kl. 14.00

Kostnad: Gratis

Föreläsningen är ett samarbete mellan Västra götalandregionen, Samordningsförbundet Älv och Kust, Sjukhusen i Väster, Ale kommun, Kungälv kommun, Stenungsunds kommun, Tjörns kommun och Öckerö kommun.

Läs mer och boka biljett på
www.kungalv.se/levnadsvanor-forelasning

INBJUDAN

Digital föreläsning - Psykisk livräddning

Tisdag 26 september kl. 18-20

Psykisk livräddning

Om någon drabbas av hjärtstopp finns hjärt- och lungräddning, men hur gör vi för att hjälpa när någon mår psykiskt dåligt?

Lilla Edets kommun bjuder tillsammans med Suicidprevention i Väst (SPIV) och samarbetspartners nedan in till en digital föreläsning om suicidprevention.

Föreläsningen är kostnadsfri och riktar sig till dig som vill veta mer om hur du kan vara ett medmänskligt stöd till någon som inte mår bra och har tappat livsviljan.

Syftet med föreläsningen är att skapa en större trygghet kring ämnet självmord. Hur kan vi som medmänniskor prata om det som känns svårt och tungt? Och hur kan vi hjälpa till när det är akut läge? Inga förkunskaper krävs.

Tisdag 26 september
Kl. 18.00-20.00
Digitalt via Zoom-länk

Under föreläsningen går vi igenom:

- definition och vetenskapliga förklaringsmodeller för suicidalitet
- risk och skydd
- etiska frågeställningar
- verktyg för samtal och känslereglering
- strategier för hjälp och självhjälp
- var stöd och hjälp finns att få

Anmälan

[Klicka här för att komma till anmälan.](#)

KUNGÄLVS
KOMMUN

Anhörigdagen 2023

- Torsdag 5 oktober, 18.00-20.00, Lilla salen i Kvarnkullen.
- **Tema:** Att leva nära någon med funktionsnedsättning
- **Innehåll:**
 - **Anna Pella** - Föreläsning om när ett barn med funktionsnedsättning flyttar hemifrån.
 - **Eric Löwenthal** - Komedishow om att vara förälder till ett barn med funktionsnedsättning.
- Kostnadsfritt men anmälan krävs, se länk på affisch och infoblad.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Full delaktighet 2024–2027

Plan för genomförande av funktionshinderpolitik i Kungälv kommun

Diarie-/dokumentnummer: <KS202X/...>

Beslut: <Datum-...Instans §.../År>

Beredande politiskt organ: <Utskott/beredning/nämnd>

Ersätter tidigare beslut Kommunstyrelsen 2020-11-18 § 332/2020

Giltighetstid: 2024-01-01 t.o.m. 2027-12-31

Dokumentansvarig: Lena Arnfelt sektorchef Trygghet och Stöd

Senast uppdaterad av: Johan Sjöholm

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Relation till andra styrdokument.....	3
3. Syfte.....	3
4. Mål och viljeinriktning.....	3
5. Nulägesanalys.....	4
6. Indikatorer.....	6
7. Prioriterade områden och insatser.....	7
Tidiga insatser för barn och unga.....	7
Hälsa.....	8
Fritid, kultur och idrott.....	8
Tillgänglig och användbar miljö.....	9
Boende.....	10
Utbildning.....	11
Arbete och sysselsättning.....	12
Demokrati och civilsamhälle.....	12
Trygghet.....	13
8. Levandegöra.....	14
9. Uppföljning.....	14

1. Inledning

Planen är en del av arbetet med att utveckla ett socialt hållbart Kungälv. I planen konkretiseras de områden av programmet Social hållbarhet – ökat innanförskap som berör funktionshinder.

Kommunens arbete bygger på samverkan mellan samtliga sektorer i kommunen, andra myndigheter, näringsliv, lokala aktörer och föreningar. För att bedriva ett effektivt arbete krävs engagemang och samverkan från hela samhället.

2. Relation till andra styrdokument

Planen är hierarkiskt underordnad programmet Social hållbarhet – ökat innanförskap.

- Program Social hållbarhet – ökat innanförskap är ett långsiktigt och visionärt dokument med sju målområden för Kungälv kommunens arbete för social hållbarhet. Programmet sträcker sig till 2027 och antas av kommunfullmäktige.
- Plan Full delaktighet konkretiserar programmets prioriterade målområden i insatser och aktiviteter. Planen sträcker sig fram till 2027 och antas av kommunstyrelse

Utgångspunkt vid framtagande av planen är:

- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- FN:s barnkonvention
- Prop. 2016/17:188 Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken
- Regeringens Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031
- SKR positionspapper Funktionshinder och delaktighet
- Socialstyrelsens definitioner av funktionsnedsättning, funktionshinder och tillgänglighet.

3. Syfte

Syftet med plan Full delaktighet är att skapa förutsättningar för delaktighet, tillgänglighet och jämlikhet för alla i Kungälv kommun och att tydliggöra funktionshindersaspekten i all kommunal planering och verksamhet.

4. Mål och viljeinriktning

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i

ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.¹

Genomförandet av det nationella målet för funktionshinderspolitiken ska inriktas mot de fyra områdena:²

- Principen om universell utformning, det vill säga att allt nytt som utformas, byggs och tillverkas är tillgängligt för så många som möjligt från början, utan specialanpassning i efterhand.
- Befintliga brister i tillgängligheten.
- Individuella stöd och lösningar för individens självständighet.
- Att förebygga och motverka diskriminering.

Inget av dessa områden kan ensamt uppnå det nationella målet, de är ömsesidigt beroende. Kungälv kommun verkar för att i all verksamhet uppfylla intentionerna i FN:s konvention och det nationella målet för funktionshinderspolitiken.

5. Nulägesanalys

Trots lagar från 60- och 70-talen om tillgänglighet till byggd miljö och transporter är Sverige långt ifrån ett samhälle där alla kan röra sig fritt på lika villkor. Fortfarande kan transporter, byggd miljö, verksamheter, information och kommunikation planeras utan att full tillgänglighet säkerställs. Många utestängs därmed från utbildning, arbete, fritidsaktiviteter och delaktighet. Bristande tillgänglighet är sedan 2014 en diskrimineringsgrund i Diskrimineringslagen. Kraven på tillgänglighet har även stärkts genom EU:s webbtillgänglighetsdirektiv. Liksom övriga kommuner behöver Kungälv fortsätta att höja kompetensen hos medarbetarna för att göra rätt från början, och där så inte har skett, systematiskt förbättra tillgängligheten i all verksamhet.

Personer med funktionsnedsättning uppger att de har en sämre hälsa än övrig befolkning. Att ha en funktionsnedsättning innebär inte i sig en försämrad hälsa, men är en hälsorisk som hör ihop med de livsvillkor som personerna har. Villkor som svagt inflytande, ekonomisk otrygghet, diskriminering och brist på tillgänglighet försämrar livskvaliteten. Sociala aktiviteter och olika former av annat stöd betyder mycket för en bättre hälsa. Den sämre hälsan hos personer med funktionsnedsättning skulle kunna förbättras genom stöd och insatser från samhället. Folkhälsomyndigheten framhåller vissa områden, exempelvis:

¹ Prop. 2016/17:188 Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolitiken

² Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031

- att förbättra ekonomiska villkor, bland annat genom ökad möjlighet för personer med funktionsnedsättning att delta på arbetsmarknaden.
- att uppmuntra och ge stöd för fysisk aktivitet och socialt deltagande.
- förebyggande arbete mot kränkande bemötande.

Den 1 januari år 2020 började FN:s barnkonvention gälla som svensk lag. Det innebär att Barnkonventionen fått en högre rättslig status. Barnkonventionen är tänkt att vara det yttersta skyddsnätet för barns rättigheter. Konventionen lyfter att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barnet och att barn har rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör barnet. Barnkonventionen innehåller även särskilda delar om barn med funktionsnedsättning, till exempel att barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning bör ha ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som gör det möjligt för barnet att vara aktiv i samhällslivet.³

Vårdnadshavare till barn med svår funktionsnedsättning rapporterar i högre grad att barnets funktionsnedsättning påverkar deras dagliga liv jämfört med de som har barn utan funktionsnedsättning. I en enkät om folkhälsa till vårdnadshavare med barn som har svår funktionsnedsättning framgår lägre värden vad gäller livsvillkor, levnadsvanor och hälsa, jämfört med andra vårdnadshavare. Det framgår också att vårdnadshavare till barn med funktionsnedsättning lider oftare av psykisk ohälsa och löper också risk att bli långtidssjukskrivna. Upplevd trötthet, sömnbesvär och ångslan, oro och ångest är också vanligare bland vårdnadshavare till barn med funktionsnedsättning än bland andra vårdnadshavare.⁴

Stillasittande fritid är vanligare bland personer med funktionsnedsättning än i övriga befolkningen. Barn med funktionsnedsättning är i högre grad än andra beroende av familjens stöd och ekonomiska förutsättningar för att få en meningsfull fritid med möjlighet till vänskapsrelationer. Det finns brister i information om aktiviteter, hinder att ta sig till och från en aktivitet samt brister i kunskap om funktionshinder och bemötande, som gör att hela kedjan inte fungerar. Det finns också brister i samordning mellan olika aktörer som på olika sätt ska möjliggöra rätten till en meningsfull fritid för personer med funktionsnedsättning.

Alla människor har rätt till arbete och att vara bidragande till samhället utifrån sin egen arbetsförmåga. Alla människor har också rätt till en försörjning, oavsett arbetsförmåga. Arbetsmarknadspolitiken är inte utformad så att allas arbetsförmåga

³ <https://www.mfd.se/kunskap/manskliga-rattigheter/ett-hallbart-barnrattsarbete/>

⁴ <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/funktionshinder/halsa-hos-personer-med-funktionsnedsattning/halsan-hos-personer-med-funktionsnedsattning/>

tas tillvara. Många människor med funktionsnedsättning saknar arbete trots att de både vill och kan arbeta. Det skapar svårigheter för de enskilda som får stora problem med sin försörjning. Det är också en samhällsekonomisk förlust att arbetsmarknaden inte bättre kan ta tillvara allas arbetsförmåga.

En förändring över tid för Kungälv kommun funktionshinderverksamhet, är målgruppens förändrade behov. En tydlig tendens är att antalet brukare med psykiatrisk problematik och/eller pågående missbruk har ökat. Utvecklingen går också mot att det blir allt fler äldre medborgare med olika former av funktionsnedsättningar. Det ställer ökade krav på att kommunen ska möta upp behoven på anpassade boenden, personalens kompetens, aktiviteter och verksamhet.

6. Indikatorer

Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) tillhandahåller ett antal nyckeltal som stöd till kommuner och regioner. Nyckeltalen finns samlade på webbplatsen kolada.se. I Kolada markerar färger hur en kommun ligger till i förhållande till andra på ett nyckeltal. Kommunerna sorteras från högsta till lägsta och färgen tilldelas utifrån position på rankingen, oavsett hur stor spridningen är mellan kommunerna. Några av nyckeltalen saknar färg och då har ingen jämförelse gjorts mellan kommuner.

	Bästa 25 %
	Mittersta 50 %
	Sämsta 25 %

	2022
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Personalen pratar så brukaren förstår, andel (%)	75
Brukarbedömning servicebostad LSS - Personalen pratar så brukaren förstår, andel (%)	81
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Personalen pratar så brukaren förstår, andel (%)	59
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%)	100
Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%)	76
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får ibland den hjälp hen vill ha, andel (%)	92
Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	78
Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren är aldrig rädd för något hemma, andel (%)	67
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren är aldrig rädd för något på sin dagliga verksamhet, andel (%)	73
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%)	85

7. Prioriterade områden och insatser

I Program Social Hållbarhet finns sju prioriterade områden som ska bidra till den sociala hållbarheten i Kungälv kommun:

- Tidiga insatser för barn och unga
- Hälsa
- Boende
- Utbildning
- Arbete och sysselsättning
- Demokrati och civilsamhälle
- Trygghet

I plan Full delaktighet har dessa sju områden kompletterats med två områden som särskilt behöver uppmärksammas för att säkerställa funktionsnedsattas möjligheter till full delaktighet och innanförskap

- Tillgänglig och användbar miljö
- Fritid, kultur och idrott

Utifrån målområdena i plan Full delaktighet fastställs vilka insatser som ska genomföras fram till 2027, med utblick mot 2030.

Tidiga insatser för barn och unga

Tidiga och samordnade insatser handlar om att barn och unga med funktionsnedsättning ska få stöd i ett tidigt skede av en ogynnsam utveckling. För det krävs en förbättrad och utvecklad samverkan mellan skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst. Barn med funktionsnedsättning och deras familjer kan behöva mer stöd från samhället för att uppnå jämlika levnadsförhållanden.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Förvaltningens verksamheter ska ha ett helhetsperspektiv i kontakterna med barn och familjer med funktionsnedsättning. Särskilt fokus på tidigt stöd i förskola samt låg- och mellanstadiet.	För att förbättra tryggheten och studieron i skolan och för att öka elevernas närvaro i ska Kungälv kommun införa skolsociala team.	ToS, BoL
	Utvärdera och utveckla anhörigstöd för vårdnadshavare till barn och ungdomar med funktionsnedsättning.	ToS

Hälsa

Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att uppnå bästa möjliga hälsa på lika villkor som andra. Kommunens verksamheter ska ha kunskap om funktionsnedsättningar och livsvillkor som påverkar hälsan för personer med funktionsnedsättning. Kommunen ska medverka till att personer med funktionsnedsättning har tillgång till hälso- och sjukvård med god kvalitet, hälsofrämjande och förebyggande insatser aktiviteter samt andra hälsorelaterade tjänster på lika villkor som andra. Kommunens verksamheter ska bemöta personer med funktionsnedsättning på ett normmedvetet sätt med individens behov i centrum.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Verka för god hälsa hos personer med funktionsnedsättning genom att motverka isolering och uppmuntra till olika former av goda levnadsvanor.	Genomföra aktiviteter inom LSS med syfte att stärka kunskapen om goda levnadsvanor.	ToS
Främja kännedom om, tillgång till och användningen av hjälpmedel och teknik vid habilitering och rehabilitering.	Utvärdera effekter av pilotprojektet All-age-hub för målgrupp funktionshindrade.	ToS
	Kompetensutveckling för medarbetare i samband med nytillkommen välfärdsteknik i verksamheten.	ToS

Fritid, kultur och idrott

Kommunens verksamheter ska möjliggöra att personer med funktionsnedsättning kan delta i förenings- och övrigt samhällsliv på lika villkor som andra. Personer med funktionsnedsättning i alla åldrar ska kunna utforma sin fritid på lika villkor som andra. Det kan vara att ta del av och utöva exempelvis kultur, idrott eller friluftsliv.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Den kommunala kultur- och fritidsverksamheten ska erbjuda aktiviteter som gör det möjligt för barn och unga med funktionsnedsättning att delta.	I samverkan med RF-SISU och projekt Friskvårdsgrupp öka föreningsledares kompetens att möta barn- och unga med funktionsnedsättning.	SoU

	Säkerställa och vidareutveckla fritidsaktiviteter inom LSS	ToS
	Nyhetsbrev och samlad information om Funkis fritidsaktiviteter i Kungälv kommun och i närområdet.	ToS
Stimulera föreningar att erbjuda aktiviteter och verksamheter så att personer med funktionsnedsättning kan delta både som utövare och som åskådare.	Utifrån Idrottspolitisk plan och i samverkan med RF-SISU utveckla verksamheterna för parasport och inkludering hos Kungälv kommuns idrottsföreningar.	SoU
	Utvärdera Följa-med-kortet	ToS

Tillgänglig och användbar miljö

Personer med funktionsnedsättning har rätt till en tillgänglig och användbar inne- och utemiljö och kunna förflytta sig på lika villkor som andra.

Tillgängliga utemiljöer

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Barn med funktionsnedsättning ska som andra barn ges möjlighet att leka i och använda utemiljön.	Översyn och anpassning av tillgänglighet på lekplatser nä det gäller syn- och hörselskadade	SoU
Förbättra tillgänglighet i kommunens utemiljöer.	Enkelt avhjälpna hinder på befintliga kommunala gator, gång- och cykelvägar, torg och andra allmänna platser ska åtgärdas.	SoU
	Fortsatta åtgärder på fysisk tillgänglighet vid utemiljöer som kultur- och idrottsanläggningar och skolgårdar.	SoU
	Naturområden i kommunen ska i så stor utsträckning som möjligt göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.	SoU

Tillgängliga publika lokaler

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Kommunens publika lokaler och anläggningar ska vara tillgängliga för alla.	Tillämpa och ställa krav på universell utformning vid ny- och ombyggnation av lokaler.	SoU

Tillgängliga transporter

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Hållplatser och stationer ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.	Fyra hållplatser per år ska tillgänglighetsanpassas.	SoU
	Inventering av vägar till och från hållplatser för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan ta sig till och från hållplatser.	SoU

Tillgänglig information

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Stödja individens tillgänglighet till offentliga miljöer, inte bara i text utan även med symboler eller annan kommunikation.	Inventering och säkerställande av skyltning av kommunens lokaler och anläggningar.	SoU
Tillhandahålla uppdaterad information om tillgängligheten i kommunens egna byggnader, anläggningar och turistmål.	Säkerställa informationen i tillgänglighetsdatabasen.	SoU

Boende

Personer med funktionsnedsättning har rätt till en tillgänglig bostad och att leva ett självständigt liv i ett samhälle med lika valmöjligheter som andra. Det inkluderar rätten att ha inflytande över bostadsform med eller utan stöd. Bostaden ska vara tillgänglig och bidra till en tillfredställande levnadsstandard och därmed inte bli ett ekonomiskt hinder.

Tillgängliga bostäder

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Kungälv kommun ska verka för att det skapas bostäder och bostadsområden som är tillgängliga för alla.	Tillämpa och ställa krav på universell utformning vid nybyggnation av bostäder.	SoU
	Systematiskt inventera och åtgärda identifierade hinder i bostäder.	Kungälvbostäder, Förbo
	Vid större renoveringar verka för att öka antalet tillgängliga bostäder.	Kungälvbostäder, Förbo

Utbildning

Personer med funktionsnedsättning har rätt till utbildning på lika villkor som andra. Det förutsätter fysisk, pedagogisk och social tillgänglighet samt samverkan vid övergångar från förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshemmen, gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning. Personer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att nå utbildningsmålen på lika villkor som andra.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Skolans medarbetare ska ha kännedom om och använda sig av den expertis som finns inom respektive skolas elevhälsa samt den centrala stödenheten.	Ta fram och tillämpa kommunikationsplan för att informera om befintliga resurser.	BoL, Stab
Nyttja olika lärverktyg, till exempel anpassade läromedel och digitala lärverktyg.	Utvärdering och utveckling av användandet av kompensatoriska hjälpmedel.	BoL
Den fysiska miljön ska anpassas för god tillgänglighet för elever och vårdnadshavare med funktionsnedsättning.	Tillgängligheten i skolorna granskas i skyddsronder.	BoL
Kommunens verksamheter ska säkerställa att övergången mellan olika skolformer fungerar för elever med funktionsnedsättning. Likaså ska samverkan ske för att underlätta övergång från skola till arbetsliv.	Säkerställa att rutin finns och följs för övergång mellan olika skolformer samt från skola till arbetsliv.	BoL

Arbete och sysselsättning

Arbete och sysselsättning bidrar till ekonomisk självständighet och delaktighet i samhället. Personer med funktionsnedsättning har rätt att delta på arbetsmarknaden, i arbetslivet eller i annan meningsfull sysselsättning. Rätten till arbete ska skyddas och främjas. För att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna arbeta behövs skäliga anpassningar samt systematiskt arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering i samband med bland annat rekryterings- och anställningsvillkor.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Kungälv kommun som arbetsgivare ska verka för att möjliggöra anställningar för medarbetare med funktionsnedsättning.	Inventera samtliga kommunala verksamheters behov av hjälp genom Daglig verksamhet. Fokus är möjlighet till tjänstgöring som praktikant.	ToS
Kungälv kommun ska i nära samarbete med arbetsförmedlingen och näringslivet verka för att skapa arbete och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning.	Utifrån Samhällskontraktet med näringsliv och civilsamhälle skapa möjligheter till arbete och sysselsättning för personer med funktionshinder.	ToS
	Permanent en plats med speciell inriktning för estetisk verksamhet inom Daglig verksamhet	ToS
	Utvärdering av av aktiviteter inom daglig verksamhet	ToS

Demokrati och civilsamhälle

Personer med funktionsnedsättning ska kunna utöva sina demokratiska rättigheter, vara delaktiga och ha inflytande på lika villkor som andra. Personer med funktionsnedsättning har rätt att få information och kommunicera med kommunen på lika villkor som andra.

Medvetenheten och förståelsen om funktionsnedsättningar och hur dessa påverkar människors livssituation både individuellt och generellt ska öka hos kommunens medarbetare.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Inför val till Europaparlamentet 2024 respektive allmänna val 2026 genomföra riktade insatser för att stärka och underlätta valdeltagande	Genomföra kunskapshöjande insatser och valskola för målgruppen.	Stab
	Säkerställa tillgängliga val med hjälp av checklistan från MFD:s (Myndigheten för delaktighet)	Stab
Personer med funktionsnedsättning som kommer i kontakt med kommunens personal ska uppleva ett gott och professionellt bemötande.	Kompetensutveckling för samtliga medarbetare om normer, bemötande, attityder, tillgänglighetsfrågor och universell utformning. Utbildning tas fram i samarbete med funktionshinderrörelsen.	Stab
Kommunens verksamheter ska anpassa och utveckla sin kommunikation så att alla personer med funktionsnedsättning kan förstå informationen och uttrycka behov och synpunkter.	Utveckling och anpassning av kommunens hemsida och andra digitala kanaler för att uppfylla kraven i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service.	Stab

Trygghet

Personer med funktionsnedsättning är ofta mer beroende av sin omgivning än andra och kan därför ha svårt att värja sig från kränkningar och våld.

Personer med funktionsnedsättning har rätt till trygghet, i och utanför hemmet. Det omfattar att leva fritt och säkert från alla former av kränkningar, utnyttjande, hedersrelaterat förtryck, våld, övergrepp eller diskriminering. I det ingår att få det stöd som den enskilde har rätt till.

För trygghet i krissituationer behöver all krisberedskap inkludera personer med funktionsnedsättning. Ett normmedvetet förhållningssätt, bemötande och kunskap om olikheter bidrar också till trygghet.

Insats	Aktiviteter	Ansvar
Kommunens verksamheter ska verka för att förebygga och	Utifrån genomförd utbildningsinsats inom	ToS

upptäcka kränkningar, diskriminering, förtryck, våld i nära relationer och annan våldsutsatthet som personer med funktionsnedsättning drabbas av.	funktionshinder hösten 2023 säkerställa att rutiner finns och efterföljs.	
Kommunens verksamheter ska ha god krisberedskap som omfattar personer med funktionsnedsättning.	Säkerställa att det finns ett funktionshinderperspektiv i samtliga verksamheters risk- och sårbarhetsanalyser.	Samtliga verksamheter

8. Levandegöra

Plan Full delaktighet utgår till stor del från befintlig verksamhet inom kommunen. . Inom förvaltningen är det prioriterat att tydliggöra vem som ska arbeta med respektive uppdrag och koordinera dessa.

Planen publiceras på kommunens hemsida tillsammans med övriga styrdokument.

9. Uppföljning

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för Funktionshinderplanen och ska tillse att den är ändamålsenlig. Om det under perioden visar sig att planen behöver uppdateras ska behovet initieras till berörd instans.

Uppföljning av program Social hållbarhet görs i samband med Kungälv kommun årsbokslut, där planens aktiviteter följs upp årligen. Rapporten redovisas till kommunfullmäktige och innefattar återkopplingar från Social översiktsplan, Äldreplan, plan Full delaktighet samt plan Trygg i Kungälv.

TRÄFFENDANSEN

HÖST 2023

Datum för hösten 2023:

28 september - Sandins

26 oktober - Framed

30 november - Sounders

Mer info:

www.traffendansen.se

Följ Träffendansens hemsida:

www.traffendansen.se

Där kommer information om vi
måste ställa in.

KVARNKULLEN 19:00-22:00

ENTRÉ 200 kr

Du kan betala kontant/kort/swish